

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a Mgr. Ing. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **H. M.**, zastoupená Mgr. Romanem Stoškem, advokátem se sídlem Horní nám. 55, Opava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: P. M., zastoupený opatrovníkem JUDr. Petrem Filipkem, advokátem se sídlem Dolní nám. 3, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 6. 2008, č. j. 22 Ca 315/2007 – 64,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2400 Kč, a to do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Romana Stoška, advokáta.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** JUDr. Petru Filipkovi **se** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování P. M. v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 7. 2007, č. j. MSK 96343/2007, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Opavy ze dne 19. 4. 2007, č. j. MMOP 45847/2007/21995/2006/VNIT, kterým správní orgán I. stupně zamítl návrh žalobkyně na zrušení údaje o místě trvalého pobytu pana P. M.

Žalovaný v odůvodnění zmíněného rozhodnutí argumentoval tím, že žalobkyně jakožto navrhovatelka ve smyslu § 12 odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“), neunesla důkazní břemeno, když dostatečně neprokázala, že v daném případě byly splněny zákonné podmínky pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Podle zmíněných ustanovení zákona o evidenci obyvatel totiž ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu na návrh pouze v případě, že navrhovatel prokáže, že užívací právo občana k bytu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu tohoto občana, zaniklo a zároveň že občan tento byt již neužívá.

Uvedené rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Ostravě. Nezákonnost rozhodnutí spatřovala především v nesprávném právním posouzení skutkových okolností případu v řízení před správními orgány. Žalobkyně poukazovala na chybný výklad použitých ustanovení žalovaným, který považoval za nutné, aby k prokázání splnění podmínky zániku užívacího práva k bytu byla prokázána skutečnost, že panu P. M., bývalému manželovi žalobkyně, bylo zajištěno náhradní ubytování.

Žalobkyně uvedla, že po rozvodu jejich manželství byl rozhodnutím Okresního soudu v Opavě ze dne 27. 5. 1998, č. j. 11 C 21/97 - 19, zrušen jejich společný nájem k družstevnímu bytu na adrese O. – K., R. 1445/57 a výlučnou nájemkyní předmětného bytu a členkou družstva byla stanovena žalobkyně. Stejným rozhodnutím byla panu P. M. uložena povinnost předmětný byt vyklidit, a to ve lhůtě 15 dnů od zajištění náhradního ubytování, v důsledku čehož panu P. M. vzniklo právo na bydlení v předmětném bytu, jež mu mělo svědčit až do skončení lhůty stanovené v rozhodnutí.

Žalobkyně měla ovšem za to, že důkazy, které navrhla ve správním řízení, dostatečně prokázaly, že její bývalý manžel předmětný byt dobrovolně opustil, čímž zároveň bez dalšího splnil povinnost jej vyklidit. Došlo k tomu sice ještě před tím, než mu žalobkyně zajistila náhradní ubytování, nicméně se tak stalo v důsledku jeho svobodné volby, a tudíž zaniklo nejen jeho právo na bydlení v předmětném bytu, tedy užívací titul, ale došlo tím i k zániku akcesorického práva na náhradní ubytování.

Žalovaný ovšem v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vycházel z jiného výkladu, podle něhož k prokázání zániku užívacího práva pana P. M. k předmětnému bytu je třeba doložit, že mu bylo zajištěno náhradní ubytování. Vzhledem k tomu, že tuto skutečnost navrhovatelka (zde žalobkyně) ve správním řízení neprokázala, žalovaný potvrdil rozhodnutí prvního stupně o zamítnutí návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu pana P. M. na adrese předmětného bytu. V důsledku toho bylo, podle názoru žalobkyně, porušeno její veřejné subjektivní právo na zvolení místa trvalého pobytu, resp. nedílná součást tohoto práva, tj. právo, aby na zvolené adrese místa trvalého pobytu nebyly evidovány osoby, které pro to nesplňují nebo přestaly splňovat zákonné podmínky.

Krajský soud v Ostravě při posouzení věci nejprve konstatoval, že klíčovým důvodem zamítnutí návrhu žalobkyně, resp. jejího odvolání, byla skutečnost, že byt' bylo v řízení prokázáno, že P. M. byt neužívá, nebylo prokázáno, že mu bylo zajištěno náhradní ubytování.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu, jak poukázal dále krajský soud, je ovšem poskytnutí náhradního ubytování pouze podmínkou k vyklizení bytu. Soudním rozhodnutím stanovenou povinností osoby byt vyklidit však nelze směřovat s jejím právem činit cokoli, co není

zakázáno zákonem, včetně práva byt vyklidit dobrovolně. Pokud pan P. M. předmětný byt dobrovolně vyklidil, zaniklo tak jeho právo byt užívat a zároveň zanikl i jeho nárok na náhradní ubytování.

Krajský soud zdůraznil, že v posuzovaném případě tedy bylo rozhodné zjištění, zda navrhovatelka (zde žalobkyně) v řízení dostatečně prokázala, že P. M. byt sám dobrovolně vyklidil. Pokud by tato skutečnost prokázána byla, bylo by možné dospět k závěru, že jeho právo byt užívat v okamžiku jeho dobrovolného opuštění zaniklo.

Přestože je ze správního spisu zřejmé, že správní orgány zahájily v tomto ohledu dokazování, úvaha, která by odpovídala výše uvedeným požadavkům na zákonné posouzení zjištěného skutkového stavu v napadeném rozhodnutí absentuje. Podle názoru krajského soudu bylo povinností správních orgánů, aby v posuzovaném případě řádně zjistily skutkový stav, resp. jej posoudily ve světle uvedené rozhodné skutečnosti, tedy zda P. M. neužívá předmětný byt proto, že ho sám dobrovolně opustil, či z důvodů jiných (např. že byl žalobkyní či jinou osobou z bytu vypuzen).

Krajský soud uznal žalobní námitky žalobkyně důvodnými a uzavřel, že ve světle uvedené judikatury nemůže žalobou napadené rozhodnutí obstát. Proto jej rozsudkem ze dne 25. 6. 2008, č. j. 22 Ca 315/2007 - 64, zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný (stěžovatel) napadl tento rozsudek Krajského soudu v Ostravě včasnou kasační stížností opírající se o tvrzené důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a c) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tj. namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení a zmatečnost řízení před krajským soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti nejprve namítá nesprávný výklad předmětných ustanovení zákona o evidenci obyvatel krajským soudem. Především podle stěžovatele bylo nesprávně vyloženo ustanovení § 12 odst. 2 tohoto zákona, když krajský soud v kasační stížnosti napadeném rozsudku dospěl k závěru, že správní orgány měly v posuzovaném případě řádně zjistit skutkový stav. Stěžovatel poukazuje na to, že podle předmětného ustanovení ohlašovna o návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu rozhodne, pokud navrhovatel prokáže splnění zákonem stanovených podmínek pro takové rozhodnutí. Důkazní břemeno tak leží na navrhovateli (zde žalobkyni). Bylo tudíž na žalobkyni, aby ohlašovně předložila takové důkazy, na základě kterých by bylo možné rozhodnout o zrušení údaje o místě trvalého pobytu pana P. M. Tuto povinnost žalobkyně nemůže správní orgán nahrazovat vlastní činností, neboť by postupoval nad rámec zákona a znevýhodnil by tím odpůrce, tedy pana P. M.

Podle stěžovatele pan P. M. v řízení tvrdil, že opustil byt nedobrovolně, přičemž poukazoval rovněž na výpověď svědkyně paní B., z níž vyvozoval, že se odpůrce z bytu skutečně dobrovolně neodstěhoval. Dané skutečnosti měly být uvedeny v rozhodnutích správních orgánů. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nedoložila věrohodně dobrovolné opuštění daného bytu, věnovaly se správní orgány otázce, zda bylo P. M. zajištěno náhradní ubytování.

Stěžovatel dále namítá zmatečnost řízení před Krajským soudem v Ostravě, kterou konkrétně spatřuje v tom, že se krajský soud nevypořádal s otázkou přípustnosti žaloby. Stěžovatel nerozporuje, že podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 2 As 64/2005 - 108, publikovaného pod č. 1259/2007 Sb. NSS, rozhodnutí správního orgánu o zrušení údaje o místě trvalého pobytu může mít důsledky předpokládané ustanovením § 65 s. ř. s. a má tedy být podrobena soudnímu přezkumu. Nicméně stěžovatel má

za to, že z odůvodnění tohoto usnesení vyplývá, že právo na zrušení údaje o místě trvalého pobytu osoby na návrh majitele objektu, ve kterém je trvalý pobyt osoby evidován (tj. veřejné subjektivní právo) vzniká až tehdy, jsou-li řádně splněny povinnosti kladené příslušnou právní úpravou na navrhovatele, z čehož dovozuje, že „do té doby zde není právo na zrušení údaje o místě trvalého pobytu, ale jen povinnost doložit splnění dvou kumulativních podmínek předpokládaných ustanovením § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel“. Stěžovatel je tedy toho názoru, že zamítavé rozhodnutí o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, kdy navrhovatel neunesl důkazní břemeno, není deklarací práva nebo jeho negací, ale jen rozhodnutím o neunesení důkazního břemene, a že je vždy nejprve třeba posoudit předběžnou otázku, zda-li je žaloba s ohledem na § 70 písm. a) s. ř. s. přípustná, tj. jedná-li se o rozhodnutí předpokládané zmíněným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu či ne. V tomto specifickém případě má stěžovatel za to, že se jedná jen o rozhodnutí po formální stránce, nikoliv o rozhodnutí ve smyslu příslušných ustanovení s. ř. s., kterým se zakládá, mění, ruší nebo závazně určuje subjektivní veřejné právo nebo povinnost. Krajský soud tedy podle názoru stěžovatele neměl pravomoc pro přezkum takového rozhodnutí a řízení před krajským soudem bylo tudíž zmatečné.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se plně ztotožňuje s výrokem i s odůvodněním rozsudku krajského soudu a neshledává v něm žádný nedostatek, jenž by odůvodňoval podání kasační stížnosti. Především nepovažuje za pravdivé tvrzení stěžovatele, že krajský soud v napadeném rozhodnutí uložil stěžovateli povinnost prokazovat rozhodné skutečnosti namísto žalobkyně. Krajský soud pouze uložil správnímu orgánu povinnost na základně navržených důkazů řádně zjistit skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Krajský soud navíc zdůraznil, že následně je nutné posoudit, zda předmětný byt pan P. M. sám dobrovolně vyklidil.

Podle žalobkyně dále z důkazů, které navrhla provést, vyplývá, že pan P. M. předmětný byt dobrovolně opustil. Vzhledem k tomu, že stěžovatel se při zjišťování skutkového stavu věci zaměřil na to, zda panu P. M. bylo zajištěno náhradní ubytování, místo aby se zabýval otázkou rozhodnou pro správné právní hodnocení věci, tj. otázkou, zda se P. M. z bytu sám dobrovolně vystěhoval, bylo tím dotčeno její veřejné subjektivní právo. Podle citovaného usnesení rozšířeného Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 2 As 64/2005 - 108, osoba, která se domáhá zrušení údaje o místě trvalého pobytu jiné osoby, musí mít možnost ochrany v případě, že doloží, že pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu této jiné osoby byly splněny zákonné podmínky, tedy v případě, kdy nevyhovění jejímu návrhu ze strany správního orgánu bylo nedůvodné.

Pro doplnění žalobkyně uvádí, že je nesporné, že až do doby zahájení předmětného správního řízení pan P. M. po dobu osmi let nijak neprojevil zájem předmětný byt užívat, ani v tomto směru neučinil žádné právní úkony, kterými by zpochybnil faktický i právní stav, tj. že jeho právo předmětný byt užívat zaniklo.

Z výše uvedených důvodů žalobkyně považuje obě námitky stěžovatele za nedůvodné.

Osoba zúčastněná na řízení prostřednictvím svého opatrovníka ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 18. 8. 2008 pouze navrhla, aby soud rozhodl podle skutkového a právního stavu v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí stěžovatele.

Kasační stížnost není důvodná.

O kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, takto:

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou tvrzené zmatečnosti řízení před krajským soudem. Pro úplnost zde připomíná, že jde o vadu, k níž by musel dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti, i kdyby takovou námitku stěžovatel nebyl vznesl.

V kasační stížnosti zmiňovaném usnesení rozšířený senát Nejvyššího správního soudu změnil dosavadní právní názor na otázku možnosti přezkumu rozhodnutí o návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu. Dospěl zde k závěru, že „ze skutečnosti, že ustanovení § 10 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel vylučuje, aby s přihlášením k pobytu byla spojena vlastnická či jiná práva k objektu, nelze dovozovat, že přihlášení k pobytu, nezaevidování změny nebo zrušení údaje o místě trvalého pobytu nemůže do subjektu práv nijak zasáhnout. Znamená to pouze, že rozhodnutí oblašovny nemá soukromoprávní důsledky a že se nikdo pouze na základě zaevidování, nezaevidování či zrušení údaje o místě trvalého pobytu nemůže domáhat vydání objektu bydlení, užívacího práva v něm, či naopak jeho vyklizení. Neznamená to však, že údaj o místě trvalého pobytu má pouze evidenční charakter“. Nejvyšší správní soud v tomto rozhodnutí poukázal na řadu právních důsledků, které vyplývají ze skutečnosti, kde je evidované místo trvalého pobytu, a to ať už jde o důsledky, které z této skutečnosti vyplývají pro toho, jehož trvalý pobyt je evidován, či o důsledky pro vlastníka objektu, v němž je místo trvalého pobytu evidováno. Nejvyšší správní soud tedy věc uzavřel s tím, že právo na volbu místa trvalého pobytu je veřejným subjektivním právem, přičemž nedílnou součástí tohoto veřejného subjektivního práva je i právo na to, aby na zvolené adrese místa trvalého pobytu nebyly evidovány osoby, které pro to nesplňují nebo přestaly splňovat zákonné podmínky.

Ochrana veřejných subjektivních práv je pak úkolem správního soudnictví. Pokud tedy stěžovatel namítá, že možnost přezkumu rozhodnutí správního orgánu o návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu je omezena na případy, kdy byly splněny zákonné podmínky pro uplatnění takového práva a že pokud správní orgán dospěl k závěru, že tyto splněny nebyly, nejedná se v takovém případě o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., je tato námitka nepřipadná. Právě úvaha správního orgánu, která jej vedla k závěru, že návrh na zrušení údaje o místě trvalého pobytu zamítne, jelikož nebyly splněny veškeré zákonné podmínky pro vyhovění návrhu, je zde předmětem přezkumu správními soudy. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v citovaném rozhodnutí přímo konstatuje, že „pochybil-li [správní orgán] při soustředění podkladů nebo v úvaze o splnění podmínek a nedojde-li k nápravě v odvolacím řízení, pak při vyloučení soudní ochrany by účastník neměl možnost dosáhnout nápravy, a to přesto, že jak pro osobu požadující zaevidování změny, tak pro osobu podávající návrh na zrušení místa trvalého pobytu, tak pro osobu, již je místo trvalého pobytu rušeno, má rozhodnutí závažné důsledky“. Z hlediska přezkoumatelnosti takového rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví je přitom zcela nepodstatné, zda důvodem zamítnutí návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu je závěr správního orgánu, že zákonné podmínky pro vyhovění návrhu nebyly splněny, nebo závěr, že splnění těchto podmínek navrhovatel nesoucí důkazní břemeno neprokázal. V obou případech bude právě takový závěr správního orgánu, směřující-li proti němu žalobní body, předmětem přezkoumání správními soudy.

Pokud by správní soud možnost soudního přezkumu pro určitá rozhodnutí o návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu vyloučil (například pro ta rozhodnutí, kterými správní orgán návrh na zrušení údaje o místě trvalého pobytu zamítl z důvodu, že navrhovatel neunesl ve vztahu k rozhodným skutečnostem důkazní břemeno), jednal by proti samotnému smyslu přezkumu správních rozhodnutí soudy a omezil by tak ochranu veřejných subjektivních práv jednotlivců, jež mohou být takovými rozhodnutími správních orgánů dotčena, a to způsobem neslučitelným s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož ten, „kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak“.

Nejvyšší správní soud tedy neuznal stížní námitku zmatečnosti řízení před krajským soudem důvodnou.

K námitce nesprávného právního závěru krajského soudu ohledně důkazního břemene navrhovatele zrušení údaje o místu trvalého pobytu jiné osoby dle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel je Nejvyšší správní soud předně nucen konstatovat, že v současné době existuje rozporná judikatura Nejvyššího správního soudu ohledně toho, které skutečnosti jsou v případech, kdy určitá osoba má k bytu právo na bydlení ve smyslu § 712 odst. 6 a § 712a občanského zákoníku, rozhodné, tedy které skutečnosti je navrhovatel zrušení údaje o místu trvalého pobytu takové osoby povinen prokazovat. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2008, č. j. 2 As 53/2008 - 56, www.nssoud.cz, výslovně uvádí, že užívacím právem k objektu ve smyslu § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel je i právo na bydlení podle § 712a občanského zákoníku. Dokud tedy toto právo trvá, není pro zrušení údaje o místu trvalého pobytu splněna podmínka spočívající v zániku užívacího práva k objektu. Naopak z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2008, č. j. 3 As 38/2008 - 82, www.nssoud.cz, vyplývá, že senát rozhodující v uvedené věci právo na bydlení podle citovaných ustanovení občanského zákoníku za právní titul, který lze vedle práva vlastnického či spoluvlastnického, práva nájemního a práva odpovídajícího věcnému břemeni podřadit pod souhrnný pojem „užívací právo“ dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, nepovažoval. Měl na druhou stranu za to, že pokud daná osoba byt na základě zmiňovaného práva na bydlení užívá, není splněna druhá zákonná podmínka pro zrušení údaje o místu jejího trvalého pobytu na dané adrese, tj. faktické neužívání objektu. Pokud však tato osoba, již svědčí právo na bydlení, daný byt z jakýchkoliv důvodů opustí, jsou splněny obě kumulativní podmínky vyjádřené v § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, pro zrušení údaje o místu jejího trvalého pobytu.

Nejvyšší správní soud ovšem v nyní posuzované věci není povinen a ani oprávněn se k dané otázce vyjadřovat, neboť k ní nesměřují stížní námitky a nevzniká zde tudíž ani důvod pro to, aby se nyní rozhodující senát Nejvyššího správního soudu v této věci obracel ve smyslu § 17 s. ř. s. na rozšířený senát. Stěžovatel v kasační stížnosti totiž nezpochybňuje výklad § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel krajským soudem, tj. jeho závěr, že právo na bydlení je sice jedním z typů užívacího práva ve smyslu § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, nicméně že toto právo v souladu s judikaturou civilních soudů zaniká dobrovolným opuštěním bytu, tj. splněním povinnosti byt vyklidit, byť ještě před zajištěním bytové náhrady, a že tedy rozhodnou skutečností v dané věci, kterou je třeba dokazovat, je právě to, zda byl byt opuštěn dobrovolně či nikoliv. Stěžovatel v kasační stížnosti brojí pouze proti výkladu § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel krajským soudem, přičemž namítá, že tyto skutečnosti, které považuje za rozhodné krajský soud, nemá povinnost zjišťovat on, ale právě žalobkyně jakožto navrhovatelka v daném správním řízení, kterou tíží důkazní břemeno. Zároveň namítá, že podle výsledků dokazování ve správním řízení, tak jak vyplývají z žalobou napadených rozhodnutí, žalobkyně tyto skutečnosti, jež považuje krajský soud za rozhodné, tj. že pan P. M. opustil byt dobrovolně, neprokázala.

K samotné této námitce Nejvyšší správní soud podotýká, že je třeba stěžovateli částečně přisvědčit v tom, že krajský soud se vyjádřil ve svém rozsudku nepřesně, když konstatoval, že je na správních orgánech, aby řádně zjistily skutkový stav a posoudily, zda P. M. neužívá předmětný byt proto, že ho dobrovolně vyklidil, či z důvodů jiných. Není samozřejmě pochyb o tom, že dle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel nese navrhovatel v řízení o zrušení údaje o místu trvalého pobytu jiné osoby důkazní břemeno, je tedy povinen existenci důvodů dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel prokázat. V daném případě ovšem žalobkyně určité důkazy navrhla a správní orgány tyto důkazy, včetně výslechů svědků, také provedly a následně zhodnotily, ovšem ve světle jiných skutečností, než které považoval za rozhodné krajský soud.

Pokud stěžovatel argumentoval v kasační stížnosti tím, že z jednoho z provedených výslechů svědků vyplývá, že pan M. opustil byt nedobrovolně, pak je třeba říci, že náznak takového zhodnocení důkazů se skutečně objevuje právě až v kasační stížnosti, stěžovateli však rozhodně nelze přisvědčit v tom, že by zhodnocení důkazů z tohoto pohledu bylo obsaženo v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně či v odůvodnění odvolacího rozhodnutí stěžovatele. Naopak oba správní orgány ve svých rozhodnutích zdůrazňovaly jako rozhodující skutečnost, že žalobkyně neprokázala, že by osobě zúčastněné na řízení bylo zajištěno náhradní ubytování. Jestliže tedy krajský soud považoval za rozhodnou jinou skutečnost, než ze které vycházely správní orgány, a tento samotný závěr krajského soudu stěžovatel nezpochybnuje, měl krajský soud legitimní důvod k tomu rozhodnutí stěžovatele zrušit, neboť v takovém případě dosavadní závěr stěžovatele o tom, že žalobkyně neunesla důkazní břemeno, nemůže obstát. Ani druhou námitku stěžovatele tedy Nejvyšší správní soud neshledal z celkového hlediska opodstatněnou.

Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že správní orgány jsou ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem krajského soudu vyjádřeným v jeho zrušujícím rozsudku vázány, budou tedy muset žalobkyní navržené důkazy (včetně výslechů svědků) znovu provést a následně zhodnotit z toho pohledu, zda nasvědčují tvrzení žalobkyně, že pan P. M. byt opustil dobrovolně a trvale; teprve po té budou moci učinit závěr o tom, zda žalobkyně prokázala splnění zákonných podmínek pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu osoby zúčastněné na řízení či nikoliv.

Uplatněné stížní námitky tedy nejsou důvodné a ani nad rámec stížních bodů Nejvyšší správní soud neshledal takové skutečnosti, k nimž by musel ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, žalobkyně byla naopak v řízení o kasační stížnosti úspěšná, má tedy právo na náhradu nákladů, které v tomto řízení důvodně vynaložila. Výše náhrady se sestává z odměny advokáta za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti, tj. 2100 Kč) a z paušální náhrady hotových výdajů advokáta 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) (dále jen „advokátní tarif“)], celkem tedy 2400 Kč.

Osobě zúčastněné na řízení neuložil soud žádné povinnosti, za něž by jí příslušela náhrada nákladů řízení a z její strany nebyl vznesen ani požadavek na přiznání práva na náhradu nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2008, č. j. 22 Ca 315/2007 - 49, byl ustanoven opatrovníkem osoby zúčastněné na řízení JUDr. Petr Filípek, advokát. Podle § 140 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., byl-li ustanoven účastníku (a obdobně osobě zúčastněné na řízení) opatrovníkem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, stát; při určení náhrady hotových výdajů a odměny za zastupování se pak postupuje podle příslušných ustanovení advokátního tarifu a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší správní soud tedy musel posoudit, zda opatrovník osoby zúčastněné na řízení učinil v řízení o kasační stížnosti úkony právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu, za něž by mu náležela odměna a náhrada hotových výdajů.

Vzhledem k tomu, že odměna a náhrada hotových výdajů za převzetí a přípravu zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu byla již opatrovníku přiznána rozsudkem krajského soudu, připadá do úvahy pouze přiznání odměny a náhrady hotových výdajů za vyjádření opatrovníka ke kasační stížnosti ze dne 18. 8. 2008 (viz soudní spis, č. l. 78 a 79). Ze soudního spisu není zřejmý žádný jiný úkon, který by opatrovník v rámci řízení o kasační stížnosti za zastoupeného učinil.

Z předmětného vyjádření, které je tvořeno dvěma krátkými odstavci, lze kromě stručné rekapitulace předcházejícího soudního řízení vyčíst pouze to, že opatrovník navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozhodl podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování stěžovatele. Vzhledem k tomu, že toto vyjádření neobsahuje návrh, aby soud rozhodl ve prospěch osoby zúčastněné na řízení, ani zde nejsou uvedeny skutečnosti, resp. argumenty svědčící ve prospěch osoby zúčastněné na řízení, dospěl Nejvyšší správní soud k názoru, že takové podání je vyjádřením ke kasační stížnosti pouze z formálního pohledu, materiálně však nemůže být hodnoceno jako úkon, kterým jsou uplatňována práva zastoupené osoby, tj. úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, a nemůže za něj tudíž být přiznána odměna ani náhrada hotových výdajů ve smyslu § 140 odst. 2 o. s. ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. října 2009

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně senátu